

Budgeterklæring for budget 2024-27

Årets budgetaftale danner rammerne for Køge Kommunes økonomi i årene 2024 – 2027. Aftalen er indgået mellem alle byrådets partier - Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten – de Rød-Grønne, Radikale Venstre og Frit Fællesskab. Aftalen leverer et ansvarligt budget inden for de aftalte økonomiske rammer der er fastsat i økonomiaftalen mellem Staten og Kommunernes Landsforening. Budgetaftalen har fokus på at prioritere rekruttering og fastholdelse af medarbejdere, samt en transformation af Køge Kommune, hvor flere parter i fremtiden skal være fælles om at løfte og løse opgaverne.

Tre store tendenser præger årets budgetaftale i Køge Kommune. Budgetaftalen lægger rammerne for kommunens økonomi i årene 2024 – 2027, og på linje med kommuner landet over, oplever også Køge Kommune konsekvensen af stigende priser, som ikke kompenseres fra statens side, og hvor omlægning af ejendomsskatter giver færre penge i kommunekassen. Desuden udfordres økonomien af den landsdækkende tendens, hvor mange børn og voksne har det svært og har brug for hjælp. Endelig oplever Køge Kommune i lighed med andre kommuner og sektorer en stigende mangel på arbejdskraft. Tendenserne gør det samlet set svært at leve op til borgernes forventninger til den kommunale service.

Partierne bag budgetaftalen har sammensat et ansvarligt budget, der lever op til de snævre økonomiske rammer, som var udgangspunktet for forhandlingerne.

Forligspartierne har trods snævre økonomiske rammer høje ambitioner for fremtidens Køge Kommune og er bevidste om, at det kræver, at kommunen tænker i nye og anderledes løsninger. Udfordringer og opgaver kan ikke længere løses af det offentlige alene. Derfor har det været vigtigt for forligspartierne, at der i budgetforslaget sættes rammer for, at flere private aktører byder ind på at løse udfordringerne. Kommunens rolle bliver her i højere grad at facilitere, at forskellige aktører som erhvervsliv, foreninger eller uddannelsesinstitutioner samles om opgaveløsningen og visionen om fremtidens Køge Kommune.

Med budgetforslaget har forligspartierne lagt en økonomisk ansvarlig linje, hvor Køge Kommune bidrager til, at de samlede nationale rammer for service- og anlægsudgifter kan overholdes, ligesom budgettet sikrer et tilstrækkeligt likvidt beredskab indenfor den af Byrådet vedtagne økonomiske politiks rammer.

Serviceudgifterne udgør i 2024 3,304 mia. kr. Anlægsudgifterne på det skattefinansierede område udgør i 2024 221 mio. kr.

Hensigtserklæringer

A. Erhvervsklasser

Forligspartierne oplever, at erhvervslivet efterspørger et tættere samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsliv, og ønsker, at der frem mod den næste budgetlægning sættes fokus på, hvordan flere af kommunens elever benytter sig af tilbuddet om at gå i en erhvervsklasse. Forligspartierne ønsker derfor, at der holdes temamøde for byrådet om tilrettelæggelse af erhvervsklasserne, herunder placering og betalingsmodel. Arbejdet forankres i Skoleudvalget.

B. Team Danmark

Forligspartierne er enige om, at Kultur- og Idrætsudvalget igangsætter processen og arbejdet med at blive en Team Danmark Kommune. Forligspartierne ønsker, at unge atleter kan udvikle deres talent inden for idrættens verden samtidig med at de kan færdiggøre en videregående uddannelse. Forligspartierne ønsker at understøtte de talenter, der er villige til at ofre så meget af sig selv, at det en dag bliver muligt at hjemtage medaljer til Køge Kommune og Danmark.

C. Erhvervscenter

Forligspartierne glæder sig over den meget positive erhvervsudvikling, der er i Køge Kommune, hvor generelt høje indtjening og investeringer i lokalområdet præger billedet. Denne udvikling stiller høje krav til kommunens service. Derfor skal det undersøges, om man kan oprette et nyt, kommunalt erhvervscenter. Erhvervscenteret skal varetage nogle af kommunens interne, virksomhedsrettede funktioner, som fx salg af erhvervsarealer og sagsbehandling for virksomhederne. Erhvervscenteret kan også omhandle nogle af de funktioner, der i dag og frem til udgangen af 2024 er udliciteret.

Forligspartierne ønsker derfor, at der forud for et evt. nyt udbud af erhvervs- og turismeservice drøftes, om der er nogle af opgaverne på området, der med fordel kan varetages af et nyt, kommunalt erhvervscenter. Som en del af afdækningen skal der skabes ny dialog med virksomhederne, herunder Connect Køge, om, hvordan interessenterne i fællesskab kan bidrage med engagement i lokalsamfundet og hjælp til virksomhederne imellem. Arbejdet skal opstartes i Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget med inddragelse af Økonomiudvalget og øvrige relevante udvalg, og forankres i hele byrådet.

D. Sygefraværsarbejdet med udgangspunkt i dem der klarer sig godt

Forligspartierne anerkender, at kommunens fravær for de store borgerrettede personalegrupper igen er under gennemsnittet for sammenligningskommunerne, omegnskommunerne og kommunerne i region Sjælland. Det er godt for de borgere, der er i kontakt med kommunens medarbejdere, og det er godt for trivslen på kommunens arbejdspladser. Forligspartierne ønsker, at alle udvalgene fortsat har fokus på sygefraværet, herunder særligt på at lære af erfaringerne fra steder, hvor fraværet er lavt. Herudover ønsker forligspartierne at følge initiativerne med HR-partnere. Forligspartierne ønsker desuden at kigge på mulighederne for hvordan frisættelse af blandt andet arbejdsvilkår og personalegoder kan påvirke arbejdsglæden positivt, og dermed have en afsmittende effekt på sygefraværet.

E. Midtbystrategi

Køge Torv besøges hver dag af mange borgere, turister og handlende. Forligspartierne ønsker, at Økonomiudvalget, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget samt Teknik- og Ejendomsudvalget sammen med relevante parter undersøger ideer til, hvordan handlen og livet i byen kan fremmes. Herunder hvorvidt det er muligt at indføre tidspunkter, hvor torvet er bilfrit. Forligspartierne ønsker også en dialog om vilkårene for levering af varer. Ligeledes ønskes det belyst, hvordan toiletbetjeningen kan øges.

F. Friplejehjem

Processen og planlægningen med arbejdet for etablering af friplejehjem går nu ind i sin afsluttende fase. Forligspartierne forpligter sig på inden for nærmeste fremtid at pege på placering, indhold samt leverandør af det kommende plejehjem. Der er truffet en principbeslutning om dette, og forligspartierne ønsker, at der arbejdes videre med den plan for afdækning, der allerede er igangsat.

G. Sociale institutioner og botilbud

En række af kommunens mest sårbare borgere har deres daglige gang og bolig på Agerbækhuse på Gymnasievej og Blumesvej. Agerbækhuse på Gymnasievej har et stort renoverings- og moderniseringsbehov, og forligspartierne har afsat midler til dette. Forligspartierne ønsker, at forvaltningen søger om lånetilsagn og anlægsramme fra den pulje, der blev afsat i økonomiaftalen for 2024 til projektet. Det er forligspartiernes forventning, at kommunen får lånetilsagn og anlægsramme. Hvis det mod forventning ikke er tilfældet, gendrøftes løsningen på renoverings- og moderniseringsbehovet mellem forligspartierne.

Forligspartierne har herudover afsat 2 mio. kr. til akut og kritisk vedligehold af Agerbækhuse på Blumesvej. Pengene forventes blandt andet anvendt til forbedret akustik og genopretning af gårdbelægningen.

H. Samarbejde med private aktører om institutioner på velfærdsområdet

Forligspartierne ønsker at inddrage flere aktører i anlæg og drift af såvel sociale institutioner, plejeboliger og friplejehjem. Med de snævre kommunale anlægsrammer skal alle muligheder afsøges. Private almene fonde og andre private aktører skal involveres og inviteres tættere på løsninger i Køge Kommune. Friplejehjem skal udvide borgernes frie valg, samtidig med at det sikres, at der er tilstrækkelig og tidssvarende plejeboligkapacitet i Køge Kommune til kommunens borgere. Der er truffet en principbeslutning om dette, og forligspartierne ønsker, at der arbejdes videre med den plan for afdækning, der allerede er igangsat. Flere aktører på området vil betyde en væsentlig udlicitering, og forligspartierne ønsker, at det indgår i arbejdet, hvorvidt der ligger en potentiel besparelse i en sådan udlicitering.

Forligspartierne har afsat 1 mio. kr. i 2024 til at afdække, opdyrke og kvalificere samspillet med private virksomheder, selvejende almennyttige fonde og andre kommuner. Pengene anvendes til arbejdskraft og ekstern rådgivning, også i forbindelse med blandt andet beregning af takster og rådgivning.

I. Nedbring udgifter til botilbud

På linje med resten af landet oplever også Køge Kommune en væsentlig stigning i udgifter til sociale botilbud. Forligspartierne ønsker, at Socialudvalget og Børneudvalget udarbejder et handlekatalog for at nedbringe væksten i udgifterne. Kataloget kan blandt andet indeholde muligheder for at sikre lokale botilbud i nærmiljøet i stedet for udenbys tilbud, og sikre flere små og billige boliger. I arbejdet skal andre kommuner, regioner og selvejende institutioner inddrages i mulige løsninger for at sikre en bedre kapacitet på området. Muligheder for at etablere § 60 selskaber på området kan ligeledes undersøges, ligesom

muligheden for i fremtiden at etablere alternative boligformer til borgere, der har svært ved at finde sig til rette i den eksisterende boligmasse skal undersøges.

J. Garantiprovision på forsyningsområdet

En række forsyningsselskaber selskabsgøres i de kommende år, og i den forbindelse skal det overvejes, hvorledes der skal opkræves garantiprovision i forbindelse med de lån, som kommunen garanterer for. Forligspartierne ønsker, at Økonomiudvalget drøfter rammerne for opkrævning af garantiprovision i Køge Kommune.

K. Anvendelse af kommunens bygningsmasse

Forligspartierne ønsker, at der arbejdes videre med optimering af kommunens samlede bygningsmasse, herunder fokus på rådhuset og kommunens lejemål. Arbejdet forankres i stående udvalg (§ 17,4-udvalg). Forligspartierne ønsker at forvaltningen senest i 1. kvartal 2024 fremlægger forslag til kommissorium.

L. Energibesparelser

Forligspartierne ønsker at sætte fokus på at spare på energi, vand og varme, og ønsker derfor, at Teknik- og Ejendomsudvalget sætter fokus på arbejdet med adfærdsændringer, iværksættelse af yderligere energibesparende foranstaltninger og lignende. Arbejdet påbegyndes med en temadrøftelse i Teknik- og Ejendomsudvalget. Forligspartierne afsætter 0,75 mio. kr. til en ekstra medarbejder, der skal understøtte arbejdet. Herudover øremærkes 1,5 mio. kr. af vedligeholdelsesmidlerne til kommunens bygninger. Såfremt der er mulighed for lånoptag til investeringerne, kan Teknik- og Ejendomsudvalget anbefale dette overfor Økonomiudvalget og Byrådet indenfor en ramme på 15 mio. kr. i 2024, idet der skal tages skyldige hensyn til eventuelle konsekvenser af overskridelse af anlægsrammen.

Forligspartierne forventer, at arbejdet resulterer i en besparelse på energibudgettet på mindst 1,3 mio. kr. i 2024 stigende til 2,75 mio. kr. pr. år fra 2025 og frem.

M. Mellembygningen i Skovbohallerne

Forligspartierne ønsker at bidrage til gode forhold for idrætslivet. Skovbohallerne og foreningerne i Bjæverskov har i en længere periode ønsket at få skabt sammenhæng mellem de to eksisterende skovbohaller mv. Forligspartierne afsætter derfor knap 6 mio. kr. i 2025 som et tilskud til Skovbohallerne. Skovbohallerne sammen med foreningerne på stadion får til opgave at udarbejde et forslag til et samlet projekt og finansiering heraf. Pengene kan udbetales, når Kultur- og Idrætsudvalget og Teknik- og Ejendomsudvalget har godkendt det samlede projekt og finansiering.

N. Skolekapacitet

Køge Kommunes befolkning vokser, og det samme gør antallet af skoleelever. Over de næste år forventes der at være behov for at kunne rumme flere elever, særligt i området ved Kirstinedalsskolen og i Køge midtby. Skoleinvesteringer er både yderst vigtige og kostbare, og derfor er forligspartierne enige om, at

hele byrådet i den kommende tid involveres i arbejdet med den mest optimale løsning. Det vil betyde, at der ved budgetlægningen næste år kan træffes beslutning om ombygning og udbygning. Derfor er foreløbigt afsat 34 mio. kr. i alt i 2026- 2027 idet det forventes, at om- og udbygning skal gennemføres i 2026-28.

For at sikre tilstrækkelig kapacitet i den mellemliggende periode afsættes der i 2025 17,3 mio. kr. til ombygning på Kirstinedalsskolen, så skolen kan rumme 3 fulde spor.

Herudover afsættes der i 2024 2 mio. kr. dels til kvalificering af det beslutningsgrundlag, der skal danne grundlag for byrådets beslutning om den langsigtede løsning, og dels skal anvendes til midlertidige tiltag i forhold til mulige opståede kapacitetsudfordringer på kort sigt.

O. Analyse af ældreområdet

Forligspartierne ønsker, at der skabes optimal gennemsigtighed i økonomien på ældreområdet. Herunder hvorledes timepriser beregnes og budgetteres. Der udarbejdes en analyse og et koncept, der skal fremlægges for Ældre- og Sundhedsudvalget. En kommende ny ældrelov kan betyde ændringer i de økonomiske styringsprincipper, hvilket i så fald skal indarbejdes.

P. Organisering i Børne- og Uddannelsesforvaltningen

Forligspartierne ønsker, at Børne- og Uddannelsesforvaltningen kigger på mulighederne for en organisering, der i højere grad tilgodeser samarbejdet på tværs af forvaltningen. Herunder en drøftelse af placering af PPR og UUUV. Børneudvalget, Skoleudvalget og Økonomiudvalget drøfter de videre løsninger på baggrund af oplæg fra forvaltningen, ligesom MED-organisationen inddrages.

Q. Medborgerhus i Bjæverskov

Forligspartierne ønsker, at Kultur- og Idrætsudvalget fortsætter arbejdet med at finde egnede løsninger for et fremtidigt medborgerhus som erstatning for det gamle, der blev solgt. Forligspartierne ønsker, at afdækningen sker i et forpligtende samarbejde med de tidligere brugere af medborgerhuset i Bjæverskov.

R. Styrket natur- og fritidsliv

Forligspartierne ser, at samfundsbehovet for vedvarende energi, grundvandsbeskyttelse, klimasikring og biodiversitet skaber nyt pres på arealerne. Det sætter Planstrategi 2023 fokus på, og det er besluttet, at Naturstrategien fremover indarbejdes i Kommuneplanen. I den sammenhæng er der brug for at styrke Køge Kommunes natur- og friluftsliv og for at øge involveringen af aktører på området i form af fonde, foreningsliv, lodsejere og erhvervsliv.

Derfor er forligspartierne enige om, at Klima- og Planudvalget, Kultur- og Idrætsudvalget samt Kultur- og Idrætsrådet i dialog med Naturrådet afdækker muligheder for at supplere natur- og friluftsindsatsen, fx med en fond, der kan bestå af de centrale aktører. Formålet er at skabe og udføre natur- og friluftsprojekter i overensstemmelse med naturstrategien og foreningslivets ønsker.

S. Ungetrivsel

Forligspartierne tager problemerne med unges trivsel alvorligt og ønsker, at der i løbet af 2024 sker en afdækning af hvilke aktiviteter der foregår i dag, og hvordan indsatsen kan samtænkes og forstærkes. Indsatsen forankres i Skoleudvalget og Økonomiudvalget med inddragelse af Ungdomsskolen.

T. Aktuelle udeståender i 2023

Forligspartierne er enige om, at der i de kommende måneder fremlægges beslutningssager vedrørende Bramhøjgård, Herfølge Svømmehal, Køge Dige og Hjælpemiddeldepotet, idet der er enighed om, at disse sager imødekommes med tillægsbevillinger i 2023.

U. Anlægstilskud til Køge Bugt Gymnastikcenter

Forligspartierne har afsat 4 mio. kr. i 2024 i anlægstilskud til Køge Bugt Gymnastikcenter, tumlesalen. De nye midler skal, sammen med de midler, der allerede er afsat i 2023 sikre, at Køge Bugt Gymnastikcenter kan realisere opførelse af de 200 kvadratmeter tumlesal i gymnastikcenter 2 til gavn for Børnehuset Ravnsborg. Det er forventningen, at driften af tumlesalen kan holdes indenfor de allerede afsatte midler til gymnastikcenteret.

V. Afdrag på feriepengeforpligtelser

Forligspartierne har budgetteret med et afdrag på feriepengeforpligtelsen i 2023 på 20 mio. kr. og forpligter sig til over de kommende år at afdrage den resterende forpligtelse så hurtigt som muligt.

W. Rekruttering og fastholdelse

Forligspartierne afsætter 5 mio. kr. til arbejdet med rekruttering og fastholdelse i anerkendelse af de udfordringer, der er, når det gælder arbejdskraft på de store velfærdsområder. Pengene går dels til ansættelse af praktikvejledere, der skal give studerende i praktik særligt på børne- skole- og det specialiserede område den bedst mulige indføring i faget. Dels til udvidelse af voksenelevløn til SOSU-elever, hvilket giver et større rekrutteringsgrundlag. Forligspartierne ønsker at Byrådet over den kommende tid inddrages i erfaringerne fra de initiativer der blev afsat midler til i sidste års budget.

X. Etablering af klimaskov

Forligspartierne afsætter en mio. kr. i hvert af årene 2025 - 2027 til at omlægge mere kommunal jord til klimaskov med det formål at optage CO2. På den måde honorerer budgettet, at Køge Kommune i sin klimaplan forpligter sig på at omlægge jord til klimaskov.

Y. Ansættelse af en borgerrådgiver

Forligspartierne er enige om, at der skal ansættes en borgerrådgiver med det formål at fremme dialog og den gode sagsbehandling, og dermed supplere det gode arbejde, der allerede er i gang, når det gælder god

borgerdialog i Køge Kommune. Forligspartierne ønsker, at forvaltningen i første halvdel af 2024 fremlægger forslag til stillingsprofil til beslutning i Økonomiudvalget og Byrådet. Forligspartierne har med interesse læst om den model, der er i Hjørring, og inddrager dette i det videre arbejde. Forligspartierne ønsker, at borgerrådgivningsfunktionen varetager rådgivning og vejledning, men ikke har nogen tilsynsfunktion over den kommunale administration.

Borgerrådgiverfunktionen evalueres, når den har været i gang i to år. Forligspartierne har afsat 1 mio. kr. pr. år fra 2024 hertil.

Z. Arbejdet for Køge Bugt

Forligspartierne fortsætter det gode arbejde for at passe på Køge Bugt og livet i Køge Bugt, og har afsat penge til fortsættelse af Køge Bugt Alliancen.

Æ. Borup omfartsvej

Forligspartierne prioriterer trafiksikkerhed i Borup midtby, og afsætter derfor i 2024 penge til at fortsætte med fjerde etape af Borup omfartsvej, så arbejdet med, at tung trafik kan ledes uden om byen fortsættes.